

Kommuneplanens samfunnsdel- Hustadvika kommune- 2020-2032

Kort sagt!

Kommuneplanens samfunnsdel er et grunnleggende plandokument i kommunen. Det meste av kommunen sin aktivitet bygger på denne planen. Plan- og bygningsloven gir lovgrunnlaget for planleggingen og rulleringen av planprosessene. Forventninger og utfordringer til kommuneplanarbeidet er et hierarki fra internasjonalt nivå, gjennom nasjonalt og regionalt nivå, til lokalt nivå. Plandokumentet har en opplisting av denne strukturen. De viktigste forutsetningene, rammene og føringene for planarbeidet er følgende:

- FNs bærekraftsmål, vedtatt av FNs medlemsland høsten 2015
- Nasjonale forventninger til kommunal og regional planlegging, datert 14. mai 2019
- Fylkesmannen i Møre og Romsdal sitt forventningsbrev 2020 og fylkesplanen for Møre og Romsdal (2017-2020)
- Intensjonsavtalen mellom Eide og Fræna, signert 24. mai 2016
- Folkehelseoversiktene for Eide og Fræna, og folkehelseprofil 2020 Hustadvika
- Planprogrammet for kommuneplanens samfunnsdel, vedtatt den 2. oktober 2018 (PS 27/2018)
- Retningsplaner for de tre kommuneområdene (lagt frem i fellesnemnda den 6.11.2018)
- Rapport fra parallelloppdraget «Nye Elnesvågen – sentrum i Hustadvika kommune», Fræna kommunestyret den 21. februar 2019 (PS 9/2019)

Det har vært gjennomført en bred og omfattende medvirkningsprosess. Kommunen har blant annet arrangert folkemøter, hatt workshop med ungdomsrådet og besøkt alle ungdoms- og videregående skoler. Administrasjonen har bearbeidet og systematisert innspillene i de ulike innsatsområdene. Statistikkgrunnlaget er hovedsakelig konsentrert om befolknings- og pendlingsstatistikk, da dette er vurdert som det mest relevante for planarbeidet.

Kommuneplanen har **seks gjennomgående hensyn**: *folkehelse, klima og miljø, areal, likeverd, innovasjon og beredskap*. Dette er temaer som går på tvers av de enkelte tjeneste- og utviklingsområdene, og er sentrale for kommunens utvikling. De gjennomgående temaene påvirker og påvirkes av prioriteringer og må tas hensyn til i all planlegging. Kommuneplanen har **8 hovedmål**, flere **delmål** og en rekke **strategier**. De er gruppert i følgende **innsatsområder**:

- | | | |
|--|--------------------------------|---|
| 1. Samfunnsutvikling | 5. Oppvekst | Hvert av målene blir beskrevet innledningsvis, før de blir brutt ned til delmål – «slik vil vi ha det», og strategier – «slik gjør vi det». |
| 2. Arbeid og næring | 6. Samferdsel og infrastruktur | |
| 3. Kultur, frivillighet, idrett og friluftsliv | 7. Natur og miljø | |
| 4. Helse | 8. Kommuneorganisasjonen | |

Innhold

Kort sagt!	1
Innledning.....	4
Bakgrunn	4
Det kommunale plansystemet	5
Kommuneplanens samfunnsdel	5
Kommunal planstrategi.....	5
Budsjett- og økonomiplan med handlingsdel	5
Prosess og medvirkning.....	5
Hustadvika kommune – kjennetegn og ambisjoner	6
Nøkkeltall - Hustadvika kommune	7
Hustadvikas utgangspunkt	8
Befolkningsutvikling	8
Boligtilbud	8
Sysselsetting.....	9
Pendling	9
Ulikheter	9
Overordnede føringer	10
Nasjonale føringer og forventninger	10
FNs bærekraftsmål	10
Hva kan Hustadvika kommune gjøre?.....	11
Bærekraftsmålene sine tre dimensjoner	13
Regionale forventninger.....	14
Lokale føringer	14

Intensjonsavtalen.....	14
Retningsplaner for kommuneområdene	14
Rapport fra parallelloppdraget «Nye Elnesvågen – sentrum i Hustadvika kommune»	15
Folkehelseoversikt og folkehelseprofil	15
Planprogrammet	16
Visjon.....	16
Gjennomgående hensyn.....	17
Folkehelse	17
Klima og miljø.....	17
Areal	17
Likeverd	18
Innovasjon	18
Beredskap.....	18
Kommuneplanens hovedmål med delmål og strategier	19
1. Samfunnsutvikling	19
2. Arbeid og næring	21
3. Kultur, frivillighet, idrett og friluftsliv	24
4. Helse	27
5. Oppvekst.....	30
6. Samferdsel og infrastruktur.....	33
7. Natur og miljø.....	35
8. Kommuneorganisasjonen.....	37

Innledning

Kommuneplanens samfunnsdel for Hustadvika kommune 2020-2032 er kommunens felles, overordnede og helhetlige plan. Kommuneplanens samfunnsdel definerer de målsettinger Hustadvika kommune som tjenesteproducent og samfunnsutvikler styrer etter. Planen er viktig for utvikling av kommunen de neste 12 årene. Her legges grunnlag for en positiv utvikling i Hustadvika kommune.

Kommuneplanens samfunnsdel ble enstemmig vedtatt i kommunestyremøtet den 17. september 2020 (PS 70/2020), med de forslag som kom frem og vedtatt i møtet. Endringene er inkludert i planen.

Enkelte temaer går på tvers av tjeneste- og fagområder, og er sentrale for kommunens utvikling. Disse gjennomgående temaene påvirker og påvirkes av prioriteringer, og må tas hensyn til i all planlegging. Gjennom å samles om en felles forståelse av hva samfunnet vårt er, og hva det skal være framover, kan vi jobbe målrettet mot dette i ulike sammenhenger. Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens overordnede styringsdokument og er retningsgivende for administrasjonens anbefalinger overfor kommunestyret, og for kommunestyrets valg av løsninger og tjenester til innbyggere i planperioden. Samfunnsdelen danner grunnlaget for arbeidet med kommuneplanens arealdel.

Planen er et resultat av en langvarig og omfattende prosess, og er førende for Hustadvika kommune sine prioriteringer de kommende 12 årene. Målstrukturen i samfunnsdelen skal reflekteres i kommuneplanens handlingsdel som også beskriver styringsindikatorer. Disse gir igjen grunnlag for evaluering av måloppnåelse. Tiltak innarbeides i kommunens budsjett og økonomiplan. Det blir utarbeidet egne planer som konkretiserer målsettingene, jf. Kommunal planstrategi 2020-2023 - Hustadvika kommune. Samtlige mål i denne planen er med hensikt skrevet i nåtid; som en beskrivelse av situasjonen slik vi har en ambisjon om at Hustadvika kommune skal være. Oppstart av planarbeidet ble varslet med vedtak om høring av planprogrammet den 12. juni 2018 (PS 15/2018).

Bakgrunn

Alle kommuner skal ha en samlet kommuneplan som omfatter samfunnsdel med handlingsdel og arealdel (Plan- og bygningsloven § 11-1). Kommuneplanen er kommunens overordnede plan og viktigste politiske styringsdokument. Den gir langsiktige rammer for utvikling av kommunesamfunnet som helhet og bruken av arealressursene.

Plan- og bygningslovens plandel (§ 11.2) slår fast følgende:

Kommuneplanens samfunnsdel skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Den bør inneholde en beskrivelse og vurdering av alternative strategier for utviklingen i kommunen. Kommuneplanens samfunnsdel skal være grunnlag for sektorenes planer og virksomhet i kommunen.

Kommunens planarbeid skal sikres gjennom bred involvering og medvirkning av innbyggerne i kommunen.

Det kommunale plansystemet

Planstrategi			
Kommuneplan			
Samfunnsdel		Arealdel	
Tema og fagplaner	Utfordringsdokument	Kommune-(del)plan Eide	Kommune-(del)plan Fræna
Regnskap og årsrapport	Budsjett og økonomiplan med handlingsdel		

Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel vedtas for en periode på 12 år. Hustadvika kommune vedtar samfunnsdelen høsten 2020, og planen vil gjelde frem til 2032. Med utgangspunkt i de nedfelte målene og strategiene i kommuneplanens samfunnsdel, skal kommunestyret gjøre prioriteringer både gjennom å vedta kommunal planstrategi for hver valgperiode, og ved årlig rullering av handlingsprogram med økonomiplan.

Kommunal planstrategi

Kommunal planstrategi skal utarbeides hvert fjerde år og innen utgangen av det første året etter konstituering av nytt kommunestyre.

For Hustadvika kommune sin del ble den vedtatt for første gang den 2. april 2020 (PS 20/2020).

Planstrategien er en politisk prioritering av planbehovet i denne kommunestyreperioden. Planstrategien er et retningsgivende verktøy for kommunens prioritering av planoppgaver. Planene som prioriteres, skal inneholde konkrete tiltak som innarbeides ved årlig rullering av Hustadvika kommunes budsjett-økonomiplan med handlingsdel.

Budsjett- og økonomiplan med handlingsdel

Mål og strategier i Kommuneplanens samfunnsdel og i kommunal planstrategi, skal operasjonaliseres gjennom konkrete tiltak som i sin tur innarbeides ved årlig rullering i budsjett-økonomiplan med handlingsdel. For Hustadvika kommune sin del skjer dette første gang i desember 2020.

Prosess og medvirkning

Fellesnemda for etablering av Hustadvika kommune vedtok den 2. oktober 2018 (sak 27/2018) planprogram for kommuneplanens samfunnsdel. Dette markerte starten på planprosessen som har resultert i dette plandokumentet.

Gjennom omfattende og bred medvirkning har innbyggere, frivilligheten, lag og foreninger, ansatte, næringsaktører, og politikere i tidligere Eide og Fræna vært involvert i prosessen. Medvirkningen har bestått av tradisjonelle folkemøter, workshops med ungdomsrådet, gruppearbeid med ungdomsskoleelever, dialogmøter med næringslivet, eldrerådet og råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Medvirkningsprosessen har gitt innbyggerne i Hustadvika mulighet til å diskutere og komme med sine innspill til planarbeidet. Administrasjonen har systematisert innspillene fra medvirkningsprosessen, og gruppert dem i de ulike innsatsområdene og temaene for kommuneplanen.

I prosessen har det vært viktig å ha dialog med alle innbyggerne, og det har vært særskilt søkelys på å gi barn og unge muligheten til medbestemmelse i prosessen. Tilbakemeldingene fra barn og unge har vært entydig; «Vi ønsker om å opprettholde dialogen med kommunen, «Dette var spennende», og «Vi

vil veldig gjerne komme med flere innspill!» Innspillene kommunen har fått i prosessen er samlet i en rapport og ligger tilgjengelig for publikum på hjemmesiden til kommunen.

Innspillene i medvirkningsprosessen, nasjonale føringer, intensjonsavtalen mellom Eide og Fræna kommuner, de tre retningsplanene for kommuneområdene, rapporten fra parallelloppdraget gjennom tettstedsprogrammet, folkehelseoversikt, samt utvalgt statistikk, danner til sammen grunnlaget for utarbeidelsen av hovedmål og delmål med strategier i kommuneplanens samfunnsdel for Hustadvika kommune 2020-2032.

Hustadvika kommune – kjennetegn og ambisjoner

Kommunen ligger ved havstykket Hustadvika, ytterst på Romsdalshalvøya mellom Molde, Aukra og Romsdalsfjorden i sør og Lauvøyfjorden og Kornstadfjorden i nordøst. Kommunen er blant annet kjent for å være den største landbrukskommunen mellom Jæren og Trondheim, kyststrekningen med fiskeværene i Bud og Bjørnsund, og for steinindustrien. Elnesvågen er kommunesenteret. Kommunen ble etablert 1. januar 2020 ved sammenslåing av kommunene Eide og Fræna.

Det nye kommunevåpenet har temaet «plogen og fisken», og viser en stilisert fisk og plog i sølv mot blå bakgrunn. Motivet viser hvor viktige primærnæringene er for kommunen.

Rett ryggen no, sjå lenger fram

Rett ryggen no, sjå lenger fram!

Når grenser fell, blir kysten heil.

Eit utsyn opnar seg, mot vide hav,

mot fjell med skarpe render, stup og kollar

i lys og skumring, klare stjernenetter,

i morgongry når skodda drar seg bort,

det klarnar opp, og lufta får

ein smak av tidleg morgon!

Morgonstunda er for folk som sprett

på føtene, kler på seg i største hast

og fyk av garde med dei nye krefter

som søvnen nettopp gav dei.

Før dei får snudd seg, snur det heile seg:

Den blide dagen skvett av eit vindkast,

så jagar skyer over himmelen,

og før vi rekk å snakke om vêret

barkar det laus!

Trea kjem i rørsle, bølger bryt

Hustadvika får kvite skumtoppar,

folk går framoverbøygde mot vinden.

båtane svaiar, og så kjem regnet:

Det klaskar ned frå himmelen,

paraplyane blir endevende,

gamle kjerringar pjuskar seg

søkkvåte i hus, og så mørknar det!

Folk fyrer, hostar og harkar

og legg seg over ende, undrar seg på

kva neste dag vil føre med seg.

Utdrag fra Edvard Hoem sin prolog, gave til Hustadvika kommune, fremført den 4. januar 2020 på folkefesten i Eidehallen.

Nøkkeltall - Hustadvika kommune

- Antall innbyggere pr 1. januar 2020: 13 279
- Befolkningsvekst siste 10 år: 4 prosent økning
- Areal: 507 kvadratkilometer
- Produktivt landbruksareal: 73.000 dekar, av dette 1.800 dekar korn
- Antall boliger: 6 438
- Antall fritidsboliger (hytter, sommerhus o.l.): 798
- Arbeidsplassdekning: ca. 70 prosent
- Pendling: 47 prosent utpendling fra kommunen
- Sysselsatte (15-74 år): 4811

Skoler og barnehager

Hustadvika kommune har 10 grunnskoler. En av disse skolene (Sylte- og Malme skole) driftes ut fra to skolebygg med ulik lokasjon. Seks av skolene gir tilbud til elever fra første til sjuende klassetrinn. To skoler har elever fra første til tiende klasse, mens to skoler er rene ungdomsskoler. I tillegg er det inngått avtale med Aukra kommune om kjøp av skoleplass for ungdomsskoleelever fra Aureosen skolekrets. Hustadvika kommune eier også tre elevplasser ved Tøndergård skole.

Kommunen har egen kulturskole, og drifter egen leirskole på Bjørnsund. Hustadvika opplæringscenter driver kommunal voksenopplæring, logopedhjelp og spesialpedagogisk tilbud til barn under opplæringspliktig alder.

Videregående skoler er fylkeskommunens ansvar. Fræna videregående skole ligger i Elnesvågen.

Hustadvika kommune har 8 kommunale barnehager og 7 private.

Omsorgssentre og institusjoner

Hustadvika har 6 sykehjem- og omsorgssentre.

Kommunal infrastruktur

Hustadvika har om lag 200 km med kommunal vei. Geografisk er kommunen godt samlet, og folk kan komme seg inn til kommunesenteret på 20-25 min. samme hvor de befinner seg i kommunen. Hustadvika har sikker og god leveranse av drikkevann fra Trolldalsvatnet, Skottenvatnet og Herskarvatnet, og samarbeider med Eide Vassverk SA. Hustadvika har egen brann- og redningstjeneste som opererer ut fra 3 stasjoner; på Eide, i Elnesvågen og i Bud.

Hustadvikas utgangspunkt

Hustadvika kommune har unike rekreasjons- og opplevelsesmuligheter. Kommunen ligger mellom to byer, Molde og Kristiansund, med handel og næring, flyplass og mulighet for felles arbeidsmarked. Kommunen har levende primærnæringer og satser på blå og grønn matproduksjon. Innbyggere og besøkende kan oppleve flott natur og friluftsliv. Frivillig sektor er aktiv og bidrar til levende lokalmiljøer. Kommunen er rustet til å møte fremtiden og tilby innbyggerne tjenester med kvalitet. Her er nærhet til kyst og hav. Korte avstander, trygge veiforbindelser, og ingen avhengighet av ferjer. Her er få områder som er skred- og flomutsatte. Kommunenesenter er i Elnesvågen med korte avstander til resten av kommunen

Utgangspunktet er godt, men Hustadvika kommune har likevel utfordringer som må møtes med aktiv innsats. Basert på ulike statistikk presenteres utfordringer og muligheter for Hustadvika kommune i dette kapittelet. Kilder er Statistisk sentralbyrå (SSB) og Møre og Romsdal fylkeskommune sin kommunestatistikk.

Befolkningsutvikling

Befolkningen har økt jevnt siden 1950-tallet. Positivt fødselsoverskudd og tilflytting har økt både Fræna kommune og Eide kommune sin befolkning de fleste år. De årene der det har vært befolkningsnedgang skyldes dette negativ nettoinnflytting, altså at det er flere som flytter fra kommunen enn som flytter til kommunen. Befolkningsveksten består av fødselsoverskudd og netto tilflytting. For å få økt folkevekst er det først og fremst innvandring som får folketallet til å stige jevnt framover. Folketallet i den nye kommunen vokste med 4,0 prosent i siste tiårsperiode, mot 6,4 prosent vekst i fylket som helhet. De fleste i kommunen bor langs kysten. Antall kvinner mellom 20 og 39 år pr. 100 menn ligger på omtrent 90. Det er derfor et underskudd på kvinner i denne aldersgruppen i forhold til menn.

Flere lever lenger med god helse, og forventet levealder for Hustadvika kommune er tilnærmet likt fylkes- og landsgjennomsnittet for begge kjønn. Både Fræna og Eide hadde de siste årene en svak positiv befolkningsvekst. Dersom befolkningsveksten fortsetter med en svak vekst, medfører dette en ytterligere andel eldre i befolkningen. I 2019 er andelen innbyggere som er 80 år eller eldre omtrent 4 prosent, mens det ifølge befolkningsframskrivningene vil være omtrent en andel på 10 prosent i 2040.

Forholdet mellom andelen av befolkningen som er i aldersgruppen 20 til 66 år synker vesentlig i forhold til andelen av befolkningen som er 67 og eldre. Denne utfordringen krever oppmerksomhet og vil få prioritet i Hustadvika kommune.

Boligtilbud

Hustadvika kommune har gode forutsetninger for å tilby gode og trygge bomiljøer. Det er viktig for alle som ønsker å etablere seg en bolig. Dette gjelder særlig familier i etableringsfasen og ungdom. Når vi ser på hushold etter type, er det mest aleneboere i kommunen (1906 hushold). 1576 hushold består av foreldre med barn under 18 år, mens 1434 hushold består av par uten hjemmeboende barn. Når det gjelder boligtyper, er eneboliger mest vanlig, i Hustadvika er det registrert 4984 slike boligtyper. Det er 624 tomannsboliger, 464 boliger i rekkehus og 44 boliger i leilighetsbygg (tall fra 2019). Det lokale boligtilbudet må samsvare med ønsket utvikling i Hustadvika kommune, og må være tilpasset befolkningens behov og endringer i boligmarkedet. Vi må

legge til rette for boliger nært kommunens tettsteder ved bruk av fortetning og ved å legge til rette for mer varierte boligstørrelser. Vi må legge til rette for spredt boligbebyggelse ved en planmessig avsetning av områder for dette formålet i hele kommunen (bebyggelse i LNFR-områder etter pbl §11-7 nr. 5). Det stilles krav til gode energiøkonomiske og klimavennlige løsninger.

Sysselsetting

Endring i sysselsettingen i forhold til arbeidssted (fra 2018 til 2019) viser en svak vekst i Hustadvika kommune. Både fylket og resten av landet har sterkere vekst. Hustadvika kommune har en egedekning av arbeidsplasser på knappe 70 %. Utpendling skjer først og fremst til Molde. Molde-regionen betraktes som et godt integrert arbeidsmarked. For Hustadvika kommune er sysselsettingen avhengig av at det legges godt til rette for både lokale arbeidsplasser og for utpendling.

Næringslivet i kommunen domineres av landbruk, fiskeproduksjon, industri og byggevirksomhet generelt, og steinindustri spesielt. Av de 4811 arbeidsplassene (tall fra 2018) i Hustadvika er 6,3 prosent innen primærnæringene (sammenlignet med 3,7 prosent i fylket som helhet), mens 19,4 arbeider i bergverk, industri og energi (17,5 prosent i fylket). 10,5 prosent arbeider i bygge- og anleggsbransjen (7,8 prosent i fylket). Sysselsettinga innen primærnæringene fordeler seg med 203 i jordbruk og 90 i fiske og havbruk. Jordbruket er preget av husdyrhold og melkeproduksjon, og jordbruksarealet brukes til slått og beite. Sørvisnæringen har en andel på 23 prosent, offentlig administrasjon 5 prosent, undervisning 9 prosent, og helse og sosialtjeneste har en andel på 23 prosent

Høy deltagelse i arbeidslivet er viktig for den enkelte og for kommunens evne til å møte det forventede økte behovet for pleie- og omsorgstjenester.

Pendling

Hustadvika kommune har lav arbeidsplassdekning, og mange av innbyggerne i Hustadvika pendler til arbeid i Molde. Arbeidsplassdekning er tallet på arbeidsplasser i prosent av tallet på arbeidstakere i en kommune. Molde har den høyeste arbeidsplassdekningen i fylket (124 prosent), og er avhengig av innpendling fra de omkringliggende kommunene. Når vi sammenligner veksten i folketallet og veksten i sysselsettingen i Hustadvika kommune, ser vi at folketallsveksten er økende, mens antall arbeidsplasser holder seg på samme nivå. Over tid øker dette kommunens avhengighet av Molde. Av de 6798 yrkesaktive personene i Hustadvika (tall fra 2018) arbeider 57,9 prosent i hjemkommunen, 27,2 prosent i Molde, 1,6 prosent i Kristiansund, mens 3,5 prosent jobber i de tre nabokommunene Aukra, Averøy og Gjemnes.

1852 mennesker pendler til Molde, 109 til Kristiansund, 125 til Aukra og 91 til Averøy. Når det gjelder innpendling, kommer 456 fra Molde for å jobbe i Hustadvika, 22 fra Kristiansund, 66 fra Aukra og 122 fra Averøy.

Ulikheter

Hustadvika kommune har flere tettsteder, bygder og grender med tydelig identitet og lokalpatriotisme. Dette er viktig for innbyggernes tilhørighet, samhold og engasjement i nærmiljøet. Som i de fleste andre kommuner, er der sosiale ulikheter mellom ulike områder i Hustadvika kommune. Ulikhetene omfatter

helsetilstand, utdanning og inntekt. Rundt 30 prosent av innbyggerne i Hustadvika kommune har grunnskolen som høyeste utdanningsnivå, ca. 45 prosent har gjennomført videregående, 20 prosent har fullført utdanning på universitet eller høyskole lavere grad, og omtrent fem prosent av befolkningen i Hustadvika har gjennomført lang universitets- eller høyskoleutdannelse.

Ulikhet i inntekt er en indikator for sosial ulikhet i helse. Hustadvika kommune vil utvikle tiltak for å forebygge negative konsekvenser av ulikhetene. Husbanken oppfordrer kommunen til en mer forebyggende og oppsøkende tilnærming overfor barnefamilier som er vanskeligstilt på boligmarkedet for økt eieretablering. Videre kan salg av kommunale boliger være et virkemiddel gjennom modellen leie-før-eie.

Ifølge SSB sin likestillingsindeks er Møre og Romsdal blant de fylkene som skårer lavest på fylkesrangeringen. Flere av faktorene som blir mål er svært stabile over tid, og det gjelder særlig lønnsforskjeller og karrierevalg på videregående skole.

For mer statistikk, se Møre og Romsdal fylkeskommune sin kommunestatistikk - <https://mrfylke.no/for-deg-som-jobbar-i-kommune/statistikk-analyse-og-kart/kommunestatistikk>

Overordnede føringer

Nasjonale føringer og forventninger

Regjeringen ønsker at regional og lokal samfunns- og arealplanlegging skal være basert på åpen dialog mellom alle parter, der også staten deltar. For å få til dette legger regjeringen hvert fjerde år frem statlige forventninger til regional og kommunal planlegging. Den 14. mai 2019 lanserte regjeringen sine forventninger for perioden 2019-2023. Regjeringen legger her vekt på at vi som storsamfunn står overfor fire store utfordringer:

- Å skape et bærekraftig velferdssamfunn
- Å skape et økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annet en offensiv klimapolitikk og en forsvarlig ressursforvaltning
- Å skape et sosialt bærekraftig samfunn
- Å skape et trygt samfunn for alle

FNs bærekraftsmål

Norge har sluttet seg til FNs 17 bærekraftsmål. Regjeringen har bestemt at disse skal legges til grunn når vi skal ta tak i vår tids største utfordringer. Det er derfor viktig at bærekraftmålene blir en del av grunnlaget for samfunns- og arealplanleggingen.

Hustadvika er en ny kommune og det er stort behov for planer som bidrar til ønsket utvikling av kommunen som organisasjon og samfunn. Vi skal i tillegg bidra til å oppfylle Norge sin forpliktelse med å nå FNs bærekraftsmål. Bærekraftig utvikling handler om å ta vare på behovene til mennesker som lever i

dag, uten å ødelegge framtidige generasjoners muligheter til få dekket sine. Bærekraftmålene reflekterer de tre dimensjonene i bærekraftig utvikling: klima og miljø, økonomi og sosiale forhold.

Hva kan Hustadvika kommune gjøre?

FNs bærekraftsmål har vært førende for arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel. I all medvirkning og kommunikasjon, folkemøter og workshops har bærekraftsmålene vært med.

Tidlig i utarbeidelsen av planprogrammet så kommunen at det ble for omfattende å ta med alle 17 mål samtidig. Fellesnemnda for etablering av Hustadvika kommune lot 6 utvalgte mål få ekstra fokus - 3. God helse, 4. God utdanning, 11. Bærekraftige byer og samfunn, 13. Stoppe klimaendringene, 14. Livet under vann og 15. Liv på land.

Alle bærekraftsmålene har mange undermål. Noen av målene er tydelig rettet mot internasjonale og nasjonale utfordringer, og har primært til hensikt å bidra til å utjevne forskjellene mellom land med ulikt velferdsnivå. Noen av disse delmålene prioriteres i Hustadvika kommune der det er hensiktsmessig å oversette målene til lokale forhold. Videre vil strategier og tiltak knyttet til bærekraftsmålene bli utviklet i arbeidet med kommunens handling- og økonomiplan, samt ulike sektor- og fagplaner.



Mål 3 - Sikre god helse og fremme livskvalitet for alle, uansett alder

I Norge er arbeidet med oppfølgingen av bærekraftsmål 3 konsentrert om delmålene om smittsomme og ikke-smittsomme sykdommer, psykisk helse, forebygging og behandling av rusmiddelproblemer og tobakksbruk. Samarbeid med andre sektorer og arbeidet for å motvirke sosial ulikhet er en annen forutsetning for å nå målene. Trafikksikkerhet gjennom god arealplanlegging er også et viktig bidrag her.

Mål 4 - Sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremme muligheter for livslang læring for alle

Utdanning er et prioritert område. Norge har et høyt utdanningsnivå sammenliknet med de fleste andre land. Norge har imidlertid også noen utfordringer knyttet til utdanning. Frafallet i videregående utdanning er relativt høyt, særlig blant gutter. Frafallet er særlig stort innenfor yrkesfaglig studieretning. I Hustadvika kommune vil vi utvikle et godt inkluderende læringsmiljø som legger til rette for god læring og høyt læringsutbytte for alle barn og unge. Skolen videreutvikles som møteplass for nærmiljøet. Samhandling mellom utdanningsnivåer og mellom utdanningsinstitusjoner og arbeidslivet etableres. Vi motiverer ungdom til å fullføre videregående skole og ta høyere utdanning.

Mål 11 - Gjøre byer og bosettinger inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige

De fleste innbyggere i norske byer bor godt og trygt, har tilgang til godt drikkevann, velfungerende avløp, offentlig transport og pålitelige energiforsyning. Norge har få hjemløse, relativt lav kriminalitet og i det vesentlige trygge byområder.

Forventet videre vekst i regionen vår vil kreve en relativt sterk utbygging av alle typer infrastruktur. Hustadvika kommune vil gjennom en overordnet samfunns- og arealpolitikk være med å utvikle en bærekraftig utvikling sammen med nabokommunene.

Mål 13 - Handle umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem

Den nasjonale oppfølgingen av Parisavtalen vil danne grunnlag for oppfylging av FNs bærekraftsmål 13. Norge har en betinget forpliktelse om å redusere utslipp av klimagasser i 2030 med minst 40 prosent sammenliknet med 1990.

Klima, energi og miljøplan vil sette klimaarbeid på dagsorden både internt i kommuneorganisasjonen og ut mot samfunnet. Klimatilpasning gjennom ROS-analyse, beredskapsplan, VA-planer, samt alle arealplaner.

Mål 14 - Bevare og bruke hav og marine ressurser på en måte som fremmer bærekraftig utvikling

Norge er en havnasjon og avhengig av å kunne høste fra et rent og rikt hav. Mange av næringene våre baserer seg på havet. I framtiden vil avhengigheten vår av å utvikle havbaserte næringer bli avgjørende for vår evne til å sørge for nok mat til verdens befolkning. Som havnasjon har vi et ekstra tydelig ansvar for å gå foran. Dette vil kreve lokal og sentral handlekraft.

Mål 15 - Beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer, sikre bærekraftig skogforvaltning, bekjempe ørkenspredning, stanse og reversere landforringelse samt stanse tap av artsmangfold

Norge har gjort mye for å ta vare på naturen, og norske økosystemer er i en relativt god tilstand. Likevel står også vi overfor utfordringer, og for å opprettholde god tilstand i økosystemene må god forvaltning videreføres.

Samarbeid med landbruksmyndigheten og lokale bønder for en fornuftig forvaltning av arealene og bekjempelse av invaderende arter. Økt fokus på viktighet av skogen, myrene, korridorer og store sammenhengende områder i arealforvaltningen. Kun 3 % av Norges areal er produktive landbruksarealer. Vi må beholde og øke evnen vår til selvforsyning. Dette medfører et tydelig ansvar for å verne de jordressursene vi har, samtidig som vi må evne å utvikle nye.

Bærekraftsmålene sine tre dimensjoner



Bærekraftsmålene reflekterer de tre dimensjonene i bærekraftig utvikling: klima og miljø, økonomi og sosiale forhold, se figur.

Kommuner er nøkkelaktører for å realisere en bærekraftig samfunnsutvikling og realisering av bærekraftsmålene i Norge. Vi er nærmest befolkningen, lokale bedrifter og organisasjoner. Samtidig er vi ansvarlig for mye av den sosiale og fysiske infrastrukturen som påvirker befolkningens levekår og utviklingsmuligheter.

Bærekraftig utvikling	Sentrale moment i Hustadvika kommune
<p>Sosial bærekraft: Er et samfunn som gir innbyggerne lik tilgang til sysselsetting, kultur, egnede boliger og gode bomiljø, utdanning, trygghet og deltakelse i lokalsamfunnet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vi vet at det i stor grad er sosiale faktorer som avgjør hvilke muligheter en har i livet • Hustadvika kommune må bidra til å utjevne sosiale forskjeller • Bidra til inkludering, likestilling og tilhørighet • Fremme rettferdighet, trygghet, trivsel og velferd
<p>Økologisk bærekraft: Er et samfunn som tar overordna miljøhensyn, sikrer miljø- og naturressurser mot nedbygging og forurensing samt bidrar til å forebygge klimaendringer.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Livsgrunnlaget for mange i Hustadvika kommune er i stor grad basert på landbruk og fiske, næringer som er avhengig av et stabilt klima • Bidra til en grønn vending i samfunnsarbeidet • Tilpasning til klimaendring og fremtidig beredskapsbilde
<p>Økonomisk bærekraft: Er et samfunn som skaper verdier og utvikling i lokalsamfunnet som over tid opprettholder et godt velferds- og tjenestetilbud.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vi vet at de økonomiske forskjellene mellom fattige og rike øker • Vi skal ha en bærekraftig kommuneøkonomi • Innovasjon og nyskaping i offentlig og privat virksomhet • Gode rammevilkår er viktig for utvikling av et attraktivt næringsliv • Gode rammevilkår, slik at innbyggerne kan oppleve trivsel og bolyst

Regionale forventninger

Fylkesmannen i Møre og Romsdal og Møre og Romsdal fylkeskommune har også forventninger til den kommunale planleggingen.

Fylkesmannen har tidligere varslet at de vil ha økt søkelys på hvordan Hustadvika kommune følger opp statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging, og at vi legger de statlige planretningslinjene for samordna bolig-, areal- og transportplanlegging til grunn for arealplanlegging og utbyggingsmønster.

Som stor landbrukskommune vil Hustadvika kommune også merke økt oppmerksomhet på hvordan vi følger opp den nasjonale jordvernsstrategien. Når det gjelder samfunnssikkerhet og beredskap har Fylkesmannen tidligere varslet at de forventer at begrepet tolkes vidt.

Fylkesmannen vil også følge tett opp tema som klimatilpasning i forhold til klimaendringer, barn og unge sine oppvekst- og nærmiljø og deres interesser i planleggingen, og om hvordan vi vil legge til rette for et langsiktig og systematisk folkehelsearbeid i kommunen.

Møre og Romsdal fylkeskommunen har vedtatt en overordnet fylkesplan (2017-2020) for samfunnsutviklingen i fylket. I arbeidet med kommunale planer refererer kommunen til denne, samt regional delplan for attraktive byer og tettsteder, regional vassforvaltningsplan, regional plan for kulturminner, og regional delplan for klima og energi. Vassforskrifta er Norges konkrete gjennomføring av bærekraftsmål 6 og 14, og Hustadvika kommune skal ta hensyn til dette i alle kommunale planer.

Fylkeskommunen støtter Hustadvika kommune både økonomisk og faglig i arbeidet med tettstedsprogrammet. Det er tydelige forventninger til hvordan vi legger til rette for et attraktivt kommunesenter i Elnesvågen.

Lokale føringer

Intensjonsavtalen

Intensjonsavtalen mellom Eide og Fræna fastsetter viktige mål for den nye kommunen. Intensjonsavtalen fra 2016 har fulgt arbeidet med både kommunal planstrategi og kommuneplanens samfunnsdel.

Retningsplaner for kommuneområdene

Det er også utarbeidet egne *retningsplaner* for sektorene Helse, sosial og velferd, Oppvekst, kultur og kunnskap, og Teknisk, miljø og næring. Planene ble utarbeidet i bredt sammensatte arbeidsgrupper bestående av politikere, tillitsvalgte og administrasjon. Planene er retningsgivende og viser de strategiske grepene som er nødvendige for å møte de utfordringer kommunen står overfor. Planene er ikke politisk vedtatt, men forelagt og gitt som orientering i møtet med fellesnemnda den 6. november 2018. Sammen med intensjonsavtalen har disse dokumentene lagt et godt grunnlag for arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel.

Rapport fra parallelloppdraget «Nye Elnesvågen – sentrum i Hustadvika kommune»

Utvikling av attraktive og funksjonelle tettsteder er en viktig del av samfunnsutviklingen. Tettstedet skal fylle mange praktiske og sosiale behov for innbyggerne i kommunen. Møre og Romsdal fylkeskommune medvirker til økt fokus på tettstedsutvikling gjennom Tettstedsprogrammet. Fræna kommune vedtok høsten 2016 å delta i Fylkeskommunen sitt tettstedsprogram, og fylkeskommunen bidrar med kunnskap, rådgivning og økonomisk støtte. Offentlige møteplasser, sambruk, gode og sentrumsnære boliger for folk i ulike aldersgrupper, universell utforming og redusert miljøbelastning står sentralt.

Som en del av tettstedsprogrammet inviterte Fræna kommune til et parallelloppdrag våren og sommeren 2018. Tverrfaglige arkitektgrupper ga kreative og realistiske innspill til en helhetlig utvikling av nye Elnesvågen sentrum, som et attraktivt og klimavennlig møtested for alle i hele kommunen.

Her er lenke til rapporten fra parallelloppdraget: <https://hustadvika.kommune.no/tjenester/naring/tettstedsprogrammet/>

Folkehelseoversikt og folkehelseprofil

Folkehelseloven stiller krav til kommunen om å drive et kunnskapsbasert og systematisk folkehelsearbeid. Denne loven er sammen med helse- og omsorgstjenestelovens forebyggingsbestemmelser de rettslige virkemidlene for å nå samhandlingsreformens mål om å fremme folkehelse, forebygge sykdom og utjevne sosiale helseforskjeller. I dette ligger nødvendigheten av å styrke verdier som gir samfunnet som helhet, grupper og enkeltindivider muligheter for ansvar, delaktighet, solidaritet, mestring og kontroll over liv og levekår. Folkehelse defineres som befolkningens helsetilstand og hvordan helsen fordeler seg i befolkningen.

Folkehelsearbeid er samfunnets innsats for å påvirke faktorer som direkte eller indirekte fremmer befolkningens helse og trivsel, forebygger psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, eller som beskytter mot helsetrusler, samt arbeid for en jevnere fordeling av faktorer som direkte eller indirekte påvirker helsen. Folkehelse er et viktig satsingsområde, og kommunens evne til langsiktig og målrettet arbeid på dette feltet vil være avgjørende.

Folkehelseloven forplikter kommunen til å ha nødvendig oversikt over helsetilstanden i befolkningen, og de positive og negative faktorer som kan virke inn på denne. Oversikten skal inngå som grunnlag for arbeidet med kommunens planstrategi, og kommunene skal fastsette overordnede mål og tiltak som er egnet til å møte de utfordringer kommunen står ovenfor. Kommunen har plikt til å iverksette nødvendige tiltak for å møte utfordringene. Dette arbeidet skal igjen være kunnskapsbasert slik at en vet at igangsatte tiltak gir ønsket effekt på de forhold som må påvirkes.

Eide og Fræna har slike oversikter, og Hustadvika kommune er godt i gang med kartleggingen av helsetilstanden i den nye kommunen.

Her er lenke til gjeldende folkehelseprofil for Hustadvika: <https://hustadvika.kommune.no/f/p26/i64dfe0a7-4d84-4164-a360-551f89514c2b/folkehelseprofil-for-hustadvika-2020.pdf>

Planprogrammet

For alle kommuneplaner skal det som ledd i varsling av planoppstart, utarbeides et planprogram som grunnlag for planarbeidet. For kommuneplanarbeidet i Hustadvika ble planprogrammet vedtatt lagt ut til høring og offentlig ettersyn den 12. juni 2018, og endelig vedtatt den 2. oktober 2018.

Planprogrammet gjør rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltakere, opplegget for medvirkning og behovet for utredninger. Planprogrammet sitt opplegg for medvirkning og fremdrift i planarbeidet var ambisiøst, men det er viktig å få flest mulig involvert i arbeidet med å forme fremtiden innsatsområder i den nye kommunen. Opplegg for medvirkning og involvering ble fulgt, men gjennomføringen ble noe mer tidkrevende forhold til oppsatt tidsplan. God involvering og medvirkning tar tid!

Visjon

I intensjonsavtalen og arbeidet med de tre retningsplanene ble ulike visjoner for Hustadvika kommune utformet og diskutert. I denne kommuneplanprosessen har det ikke kommet frem endelig forslag til visjon, men de som har vært diskutert er disse:

- Hustadvika - pågangsmot på kysten - ressurser på land og hav!
- En fremtidsrettet kommune der folk bor og lever godt!
- Stolt og kraftfull!
- Ansvarlig og mestre eget liv!
- Hustadvika – et godt sted å være og et godt sted å lære!

Gjennomgående hensyn

Enkelte temaer går på tvers av de enkelte tjeneste- og utviklingsområdene og er sentrale for kommunens utvikling. Disse gjennomgående temaene påvirker og påvirkes av prioriteringer og må tas hensyn til i all planlegging. Nedenfor beskrives de gjennomgående hensynene som Hustadvika kommune legger vekt på. Sammen med de seks utvalgte bærekraftsmålene skal de gjennomgående temaene være med når samfunns mål fastsettes og veivalg og tiltak prioriteres.

FOLKEHELSE	KLIMA OG MILJØ	AREAL	LIKEVERD	INNOVASJON	BEREDSKAP
------------	----------------	-------	----------	------------	-----------

Folkehelse

Befolkningens helse og livskvalitet, og en rettferdig fordeling av denne, er avgjørende for bærekraften i et samfunn. Kommunene er pålagt å fremme folkehelse gjennom folkehelseloven. Folkehelsearbeid innebærer å svekke det som medfører helserisiko, og styrke det som bidrar til bedre helse. Oppgavene omfatter forebygging av psykisk og somatisk sykdom, legge til rette for trivsel og bidra til å beskytte befolkningen mot faktorer som kan ha negativ innvirkning på helsen. Innsatsen skal også bidra til utjevning av sosiale forskjeller som direkte eller indirekte påvirker helsen.

Folkehelsearbeidet i Hustadvika kommune har som mål å skape gode levekår for innbyggerne og forme et lokalsamfunn som er godt å bo i hele livet. Viktige stikkord er fellesskap, trygghet, inkludering og deltakelse i lokalsamfunn, arbeidsliv og kulturliv. Dette krever en bred tilnærming på mange områder og et tydelig fokus i all samfunnsplanlegging; i utvikling, forvaltning og tjenesteyting.

Klima og miljø

Innen midten av dette århundret må Norge omstilles å bli et lavutslippssamfunn. Dette krever sparing og omlegging av energi i alle sektorer. Kommunene forventes å ta en aktiv rolle og være pådriver i denne omstillingen. Hustadvika kommune vil planlegge areal og transport slik at klimautslippene blir minst mulige. Vi vil benytte lovverk og utbyggingsavtaler for å redusere energibruk og klimagassutslipp fra byggene våre, og på den måten føre an lokalt. Norske kommuner har også et ansvar for tilpasning til konsekvensene av klimaendringer. Hustadvika kommune tilpasser kommuneutviklingen og tjenesteytingen til forventede klimaendringer og er spesielt oppmerksom på dette i arealplanleggingen, forvaltningen av kommunaltekniske anlegg, og i bevaringen av viktige kulturminner.

Areal

Hustadvika kommune har en unik natur med verdifulle jordbruksarealer og en lang kystlinje. Økonomiske interesser utfordrer daglig natur- og rekreasjonsverdier. Hustadvika kommune legger vekt på en bærekraftig arealutnytting som muliggjør vekst og samtidig ivaretar primærnæringene, naturmangfoldet og rekreasjonsområdene. Innenfor disse områdene kan det være motstridende interesser som må vurderes grundig og balanseres godt. Jordvern skal være førende for utviklingen av kommunen.

Likeverd

Alle mennesker er like verdifulle og skal sikres like muligheter og rettigheter til samfunnsdeltakelse uavhengig av kjønn, alder, funksjonsevne, legning og sosial, geografisk, kulturell, religiøs og språklig bakgrunn. Dette innebærer blant annet et samfunn med universell utforming. Tjenesteytingen skal gjennomføres på en måte som ivaretar grunnleggende behov for anerkjennelse, og slik at resultatet fører til likeverdige og gode liv. Hustadvika kommune legger vekt på at tjenester tilpasses individuelle behov og ivaretar den enkeltes verdighet.

Innovasjon

Demografiske endringer, voksende forventninger fra innbyggerne, uventede hendelser og miljøutfordringer er blant de utfordringer kommunene står overfor og som gjør det nødvendig å satse på nytenking og innovasjon. Samfunnsutfordringene krever nytenking innen alle sektorer i kommunen. Hustadvika kommune skal kontinuerlig lete etter bedre måter å løse oppgavene på, både for å utnytte ressursene på en bedre og mer effektiv måte og for å sikre kvaliteten på kommunale tjenester i fremtiden. Digitalisering vil være et viktig innsatsområde.

Beredskap

Kommunen har en plikt til å ivareta befolkningens sikkerhet og trygghet. Plikten omfatter kommunen som myndighet innenfor sitt geografiske område, både på land og ved sjøen, som virksomhet og som pådriver overfor andre aktører. Hustadvika kommune arbeider systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhet på tvers av sektorer i kommunen. Målet er å redusere risiko for tap av liv eller skade på helse, miljø og materielle verdier. Kommunens beredskap er basert på en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse, hvor sannsynligheten for uønskede hendelser og konsekvenser av disse vurderes. En viktig del av beredskapsarbeidet er å identifisere og iverksette forebyggende tiltak. Noe av det som treffer oss er vanskelig å forutse og planlegge for. Da er det viktig at vi som organisasjon evner å omstille oss, og løse disse oppgavene.

Kommuneplanens hovedmål med delmål og strategier

1. Samfunnsutvikling

MÅL: Hustadvika kommune er et fremtidsrettet samfunn som ivaretar naturgitte fortrinn og kulturell identitet, og som har levende lokalmiljøer. Kommunen har høy bosteds-, arbeids- og besøksattraktivitet. Kommunen legger til rette for bo- og blilyst!

FOLKEHELSE	KLIMA OG MILJØ	AREAL	LIKEVERD	INNOVASJON	BEREDSKAP
Folkehelseperspektivet er svært viktig i samfunnsutviklingen og ivaretas i all kommunal virksomhet; i utforming av kommunens tjenester og i fysisk planlegging.	Klima og miljø får stadig større betydning og kommunen legger disse hensynene til grunn i all samfunnsplanlegging og tjenesteproduksjon. Kommunens drift og valg av nye løsninger er et miljøforbilde for annen virksomhet.	Befolkningsøkning medfører høyere befolkningstetthet. Krav til kvalitet ved nybygging og kunnskap om arealenes verdi, samfunnets behov og konsekvenser for transportbehov og infrastruktur blir viktigere når tettheten øker.	Samfunnsutvikling som legger til rette for at alle skal ha like muligheter. Tjenestetilbud som er tilpasset individuelle behov og ivaretar den enkeltes verdighet.	Kontinuerlige forbedringer med innbyggermedvirkning og digitalisering er en forutsetning for en fremtidsrettet kommune.	Systematisk arbeid med samfunnsikkerhet skaper trygghet og rammer for vekst og utvikling.

Kommunens samfunnsutvikling skal styrke lokalsamfunnet, bidra til at kommunen er vital og attraktiv, og sørge for at lokalsamfunnet er godt rustet til å møte fremtiden. Dette er ikke bare viktig for kommunens innbyggere, men også for at kommunen skal tiltrekke seg næringsliv og tilreisende. Alle disse tre gruppene er viktig for Hustadvika kommunes verdiskaping, vekst og utvikling.

Samfunnsutvikling omfatter et bredt spekter av temaer og aktiviteter. Det går ikke noe klart skille mellom kommunens driftsoppgaver og utviklingsoppgaver. Samfunnsutvikling er en kontinuerlig prosess som omfatter tjenesteproduksjon så vel som rene prosjekter på tvers av fagområder.

Et særtrekk ved samfunnsutvikling er at den i hovedsak rettes mot hele kommunesamfunnets ve og vel. Plansystemet og planprosessen er det primære redskapet for samfunnsutvikling. Men samfunnsutviklingen skjer vel så mye utenfor den kommunale organiseringen – dette må det også legges til rette for.

Lokal samfunnsutvikling er et felt der kommuneorganisasjonen samarbeider med ulike grupperinger både i og utenfor kommunen. Utviklingen skjer i samarbeid med våre nabokommuner, fylkeskommunen og staten, men også med næringsliv, frivillige lag- og organisasjoner. Hustadvika kommune ønsker å være en offensiv og fremtidsrettet samfunnsutvikler.

DELMÅL – SLIK VIL VI HA DET	SLIK GJØR VI DET
<p>1.1. I Hustadvika kommune har innbyggerne god livskvalitet gjennom hele livet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sørge for et livsfaseperspektiv i tjenester og samfunnsutvikling • Sikre trygg og sunn oppvekst som legger til rette for et godt voksenliv • Stimulere til deltagelse i arbeids- og samfunnsliv • Aktivt fremme inkludering og likeverd, og motvirke utenforskap • Legge til rette for fysisk aktivitet, mangfoldig kulturliv og helsefremmende tiltak • Tilpasse reformen «Leve hele livet» sine løsninger til lokale forhold
<p>1.2. Hustadvika kommune har gode og livskraftige bygdesamfunn og tettsteder</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bevarer, bruker og utvikler kommunens natur- og kulturressurser • Vi legger til rette for samhold og lokal tilhørighet • Vi stimulerer til lokalt næringsliv • Videreutvikle eksisterende tettsteder som møteplasser, handelssteder og arenaer for opplevelse og kultur tilpasset stedenes egenart og skala • Areal- og boligplanlegging som legger til rette for aktivitet og sosiale møteplasser • Gjennomfører nærmiljøtiltak i samarbeid med frivillige lag og organisasjoner
<p>1.3. Hustadvika kommune har et attraktivt og levende kommunesenter</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Følge opp tettstedsprogrammet sine anbefalinger for utvikling av et kommunesenter for innbyggerne i hele kommunen: <ol style="list-style-type: none"> 1. Gjør Elnesvågen til et naturlig sentrum i Hustadvika 2. Knytt Elnesvågen til historien, fjorden og landskapet 3. Vær aktiv i Elnesvågen 4. Riktig lokalisering, sambruk og flerbruk gir gode tjenester, god økonomi og god stedsutvikling 5. Bygg bymessig og variert i sentrum med aktive førsteetasjer 6. Gjør det attraktivt å gå og sykle til sentrum og sett bilen på rett plass 7. Gjør fylkesveien til en byggate gjennom en trinnvis utvikling 8. Styrk handels-, sørvis og aktivitetstilbudet i sentrum 9. Tilby gode og effektive kommunale tjenester i kommunesenteret 10. Legg til rette for ulike boligtyper som bringer folk sammen
<p>1.4. Hustadvika kommunes arealutvikling muliggjør vekst, gir bomuligheter i hele kommunen, og ivaretar samtidig natur- og rekreasjonsverdier for framtidige generasjoner</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Konsentrert utbyggingsmønster (fortetning) av kommunens tettsteder med samordnet areal- og transportplanlegging • Planmessig avsetning av områder for spredt boligbebyggelse • Verdifulle kulturminner og -verdier ivaretas, samtidig som det skal være rom for nytenkning • Benytte samarbeidspotensiale med nabokommuner for å nå felles mål

<p>1.5. Hustadvika kommune har en befolkningsvekst som gir mangfold og balanse mellom ulike aldersgrupper</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Legge til rette for en befolkningsvekst med både fødselsoverskudd og netto tilflytting • Fremme god demografisk balanse aldersmessig og mellom yrkesaktiv og ikke-yrkesaktiv del av befolkningen • Benytte boligutvikling som drivkraft for folketallsvekst
<p>1.6. Hustadvika kommune har trygge, sunne og attraktive bomiljø for alle i hele kommunen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Boligmassen og bomiljøene tilpasses alle aldersgrupper med variasjon i prisnivå, utforming og størrelse • Har en aktiv, tydelig og politisk styrt boligpolitikk for å sikre differensiert boligbygging • Bomiljøene baseres på universell utforming og prinsippene for livsløpsstandard • Boligmiljøene planlegges med miljøvennlig og sikker transport, gode utearealer og god tilgang på grønnstruktur
<p>1.7. Hustadvika kommune har et levende og åpent lokaldemokrati som bidrar til helhetlige, forutsigbare og fremtidsrettede løsninger</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Åpne beslutningsprosesser og dialog med innbyggerne og medvirkning i planlegging og tjenesteutvikling • Helhetlige vurderinger legges til grunn for enkeltavgjørelser • Fremme politisk deltakelse, medvirkning og demokratiforståelse i alle aldersgrupper og samfunnslag • Fremme inkludering på alle samfunnsarenaer

2. Arbeid og næring

MÅL: Hustadvika kommune har et økonomisk og miljømessig bærekraftig næringsliv og høy sysselsetting.

FOLKEHELSE	KLIMA OG MILJØ	AREAL	LIKEVERD	INNOVASJON	BEREDSKAP
<p>Næringsutvikling bidrar til bedre folkehelse gjennom mulighet til arbeid, inntekt og deltakelse i samfunnslivet. Inkludering i arbeidslivet gir økt selvfølelse, bedre</p>	<p>Klima og miljø er nødvendige hensyn i næringsutviklingen. Hustadvika kommune har attraktiv kystnatur og nærhet til Molde. Riktig arealdisponering og gode transportløsninger vil bidra til en bærekraftig utvikling i</p>	<p>Kommunen er bevisst næringslivets arealbehov i arealplanleggingen, herunder også primærnæringene og reiselivsnæringene. Areal effektive næringsområder og</p>	<p>Deltagelse i arbeidslivet bidrar til å redusere sosial ulikhet og fremmer inkludering og integrering.</p>	<p>Næringslivet kan være en drivkraft for nytenkning i kommunen. Både etablert næring og industri, opplevelsesbasert reiseliv og gründermiljøet er en viktig inspirasjonskilde.</p>	<p>Systematisk og helhetlig arbeid med samfunnsikkerhet reduserer sannsynligheten for uønskede hendelser og bidrar til forutsigbarhet for næringslivet.</p>

mestringsfølelse og forbedret livskvalitet	Hustadvika kommune i samarbeid med næringslivet.	regionalt samarbeid bidrar til at vi får "rett virksomhet på rett sted".			
--	--	--	--	--	--

Verdiskapingen er grunnlaget for velferd, vekst og utvikling. En kommune med høy verdiskapingsevne er karakterisert av høy sysselsetting, god lønnssevne i privat og offentlig virksomhet, og gode resultater i næringslivet.

Høy sysselsetting gir ikke bare kommunen et godt økonomisk grunnlag; det er ikke minst viktig for å redusere «utenforskap» i form av mangel på arbeid. Det er derfor et mål å ha arbeidsplasser som i størst mulig grad er tilpasset befolkningens behov og kompetanse, både lokalt og innen pendleravstand. Mennesker som ikke kan benytte seg av det ordinære arbeidsmarkedet, eller som trenger hjelp og kvalifisering til å komme seg i ordinært arbeid har behov for tilrettelagte arbeidsplasser.

Et velfungerende og mangfoldig lokalt næringsliv er viktig. Det bidrar til «kortreiste» jobber og det tilfører Hustadvika kommune kompetanse som gir verdifulle ringvirkninger og øker bostedsattraktiviteten. Hustadvika kommune er en del av et godt integrert arbeidsmarked med utstrakt pendling, spesielt til Molde kommune.

Fremover ligger det en utfordring i å legge til rette for vekstnæringer som kan representere høy verdiskaping i kommunen. Kommunen må utvikle seg mot nye markeder, ut fra våre lokale og unike naturkvaliteter. Det vil også være viktig å videreutvikle det regionale samarbeidet om næringsutvikling og legge godt til rette for pendling.

Handelsnæringen i Hustadvika kommune har hatt og har en stor utfordring i og med nærheten til Molde. Denne nærheten gir også tilgang til et stort marked. For å hevde seg i denne konkurransen er det særdeles viktig med godt, internt samarbeid. Det kan være felles åpningstider, felles markedsføring, unike butikker, nedtoning av intern konkurranse og større fokus på internt samhold.

I Hustadvika kommune skal alt vi foretar oss skje i et bærekraftig miljøperspektiv. Det gjelder også næringsutvikling innen landbruk, reiseliv, steinindustri og utnytting av ressursene i kyst og sjøområdene. Vi skal være den foretrukne bokommunen, og kommuneorganisasjonen skal ha kompetente fagfolk som er effektive og yter kvalitativt gode tjenester, og benytter framtidens teknologi, og er åpen og tilgjengelig for innbyggerne.

DELMÅL – SLIK VIL VI HA DET	SLIK GJØR VI DET
2.1. Hustadvika kommune har høy sysselsetting	<ul style="list-style-type: none"> • Aktiv innsats for å inkludere flest mulig i arbeidslivet gjennom tett samarbeid med NAV og andre lokale og regionale aktører om utvikling av offentlige og private arbeidsplasser • Innsats for trening i praktiske og teoretiske ferdigheter i skolen og tilpassede arbeidsplasser som forberedelse til arbeidslivet

	<ul style="list-style-type: none"> • Innsats for å rekruttere nødvendig arbeidskraft i kommunen vår
2.2. Hustadvika kommunes næringsliv har god innovasjonskraft og vekstevne	<p>Næringsoffensiv innsats i form av:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilrettelegge arealer og infrastruktur • Dialog og effektiv saksbehandling • Gode medvirkning- og involveringsprosesser, og forutsigbart planverk • Støtte opp om kompetansemiljøer/ «klynger» • Bidra til god samhandling i handelsnæringen • Støtte opp om innovasjon og entreprenørskap i skole og næringsliv • Jordvern
2.3. Hustadvika kommune har et ressursbasert næringsliv som er miljøvennlig og tilpasset kommunens egenart	<p>Næringsutvikling med fokus på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fiskeri og havbruk • Landbruk • Reiseliv • Mineralressurser
2.4. Næringsutviklingen ivaretas på en bærekraftig måte	<ul style="list-style-type: none"> • Varsomhet ved risiko, usikkerhet og irreversible prosesser i naturen og miljøet. Føre var prinsippet skal ivaretas • Sikker evaluering av naturverdier og konsekvenser, slik at planer og vedtak er kunnskapsbasert • Bevaring av biologisk mangfold • Folkelig deltakelse i beslutningsprosesser • Globalt perspektiv, hvor både miljøet på land, i luft og i sjø skal ivaretas. • Klimaperspektiv
2.5. Hustadvika kommune er en del av Moldere regionen	<ul style="list-style-type: none"> • Regionalt samarbeid om strategisk næringsutvikling, arealutvikling, infrastruktur og markedsføring • Delta i regionale satsingsprosjekter
2.6. Administrasjonen i Hustadvika kommune er åpen og tilgjengelig for innbyggerne	<ul style="list-style-type: none"> • Gode digitale løsninger videreutvikles • Vi gir god og tilstrekkelig veiledning til innbyggerne • Det er tilstrekkelig åpent for publikum på hverdager • Saksbehandlingen er rask og av høy kvalitet • Utvikle samskapingsarenaer

3. Kultur, frivillighet, idrett og friluftsliv

MÅL: Hustadvika kommune har et mangfoldig aktivitetstilbud som engasjerer bredt og stimulerer til deltagelse. Frivilligheten er en betydningsfull og høyt verdsett bidragsyter i lokalsamfunnet. Hustadvika kommune ivaretar vår felles kulturarv.

FOLKEHELSE	KLIMA OG MILJØ	AREAL	LIKEVERD	INNOVASJON	BEREDSKAP
Kultur, idrett, friluftsliv og organisasjonsarbeid betyr mye for folkehelsen. Deltakelse på disse områdene bidrar til å forebygge sykdom, forlenge liv og fremme helse, trivsel og livskvalitet i alle aldersgrupper og kulturer.	For klima og miljø er friluftslivet viktig. Sikring av grønnstruktur og tilrettelegging for friluftsliv bidrar til naturopplevelse og kunnskap. Økt kunnskap rundt klima og miljø gir motivasjon til å ta vare på naturen.	Utvikling og bevaring av områder egnet for kultur, idrett og friluftsliv er viktig i arealplanleggingen. Aktiviteter og funksjoner/tjenester skal ha tilgang til egnede og gode lokaler/areal for å drive sin aktivitet i.	Samling rundt felles aktiviteter bidrar til samhold og til å bygge kulturelle bånd. Kulturtilbudet skal utjevne sosial ulikhet.	Innovasjon, utvikling og forenkling skal prege arbeidet innen kulturområdet. Det skal arbeides med å gjøre relevant informasjon lett tilgjengelig alle.	Samfunnssikkerhet har stadig større betydning for folks livsutfoldelse og for at ulike sosiale arenaer skal fungere.

Kultur, herunder idrett- og friluftsliv, bibliotek, frivillighet, kulturarv samt deltagelse i samfunnsliv, bidrar positivt til innbyggernes livskvalitet og fremmer folkehelsen. Samling rundt felles aktiviteter og opplevelser blir stadig viktigere i en tid hvor mange tradisjonelle sosiale og kulturelle bånd utfordres. Et levende lokalsamfunn øker bostedsattraktiviteten og kommunen har en viktig rolle for å legge til rette for gode opplevelser i et trygt og stimulerende fellesskap. Nærhet til Molde sitt kulturtilbud supplerer og utfyller Hustadvika sitt tilbud, og det er viktig at regionen legger til rette og muliggjør gjensidig bruk av kulturlivet på tvers av kommunegrensene.

Kommunen har også en rolle i å ivareta den lokale kulturarven. Vår felles kulturarv representerer samfunnets historiske plattform, skaper forståelse av egne tradisjoner og gir premisser for hvordan samfunnet skal utvikle seg videre.

De frivillige; organisasjonene og enkeltindivider, har en viktig rolle i lokalt samfunnsliv. Det offentlige kan ikke løse alle oppgaver, og frivillighetens innsats utgjør et vesentlig bidrag til lokalsamfunnet.

Kulturområdet i Hustadvika kommune innbefatter Idrett- og friluftsliv, Frivilligsentralen, frivillighet innenfor alle fag- og interessefelt, lag og organisasjoner, folkebibliotek og Hustad fengselsbibliotek, kunst og kulturliv for profesjonelle og amatører, kirker, museum og kulturarv, kulturformidling og reiseliv. Hustadvika kommune vil legge til rette for aktivitetsutfoldelse innen kultur, idrett og friluftsliv, og stimulere det frivillige organisasjonslivet som arena for trivsel, engasjement, læring og livskvalitet. Kommunen vil også bidra til at kulturarven blir ivaretatt og formidlet.

Kunst- og kulturlivet er en møteplass, et ytringsrom, kunsten skaper et refleksjonsrom over hvem vi er som mennesker og hvilket samfunn vi lever i. Kunst og kultur utfordrer det bestående – og tvinger oss til å se på verden med nye øyne. Kunst- og kulturlivet er en arena for å utvikle identitet og kreativitet – som skaper tilhørighet og felleskap.

Bibliotekene i Hustadvika kommune skal være en uavhengig møteplass og arena for offentlig samtale og debatt. Bibliotekene skal i sine tilbud legge vekt på kvalitet, allsidighet og aktualitet.

For at Hustadvika kommune skal være en relevant kommune, skape bo- og blilyst, må kommunen utvikle kulturlivet i tråd med både de nasjonale, regionale og lokale kulturplaner.

DELMÅL – SLIK VIL VI HA DET	SLIK GJØR VI DET
3.1. Hustadvika kommune har et levende kulturliv hele året – som bidrar til livskvalitet og tilhørighet	<ul style="list-style-type: none"> • Bruke kunst og kultur aktivt i utvikling av kommunen • Arbeide for å realisere kulturbygg i kommunesentret • Sørge for sentralt plasserte folkebibliotek med egnede lokale, gode åpningstider og et innhold av høy kvalitet. Det skal legges til rette for videre bibliotekdrift i Eide sentrum • Fremme mangfold; ha et kulturtilbud tilpasset og tilgjengelig for alle, med gode møte -og formidlingsplasser i det offentlige rom • Sørge for tilgang til opplæring i kunst og kultur for barn og unge • Samarbeide med frivillige organisasjoner, lokale kunstnere, næringsliv og andre eksterne aktører • Fremme økt kulturaktivitet, og støtte opp om innovative ideer og initiativ
3.2. Hustadvika kommune har kunnskap om lokal kulturarv	<ul style="list-style-type: none"> • Kartlegge og formidle vår felles kulturarv • Bevare, forvalte og formidle kulturminner • Tilrettelegge og ta vare på friområder som også ivaretar kulturminneverdier • Skriftlig formidle kulturarven, som for eksempel gjennom bygdebøker og Gammelt frå Fræna og Eide
3.3. Hustadvika kommune legger til rette for idrett og fysisk aktivitet for alle	<ul style="list-style-type: none"> • Formidle mulighetene for fysisk aktivitet inne og ute og inspirere til deltagelse • Innsats for å aktivisere mennesker i alle aldre og med ulike forutsetninger • Ivareta barn, unge og mennesker med nedsatt funksjonsevne • Bidra til at personer med innvandrerbakgrunn integreres i idrett- og friluftsliv • Utvikle og vedlikeholde idrettsparker/-anlegg og tilrettelegge for mangfold og uorganisert aktivitet • Tilrettelegge for nærmiljøanlegg for organisert og uorganisert aktivitet

	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivt samarbeid med idrettsrådet, friluftsrådet og aktivitetsråd, og frivillige lag og organisasjoner
<p>3.4. Hustadvika kommune tilrettelegger for naturopplevelser og rekreasjon for alle, både på fjellet, i strandsonen og i nærmiljøet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ivareta allmennhetens rettigheter og plikter i henhold til friluftslovens bestemmelser • Sikre sammenhengende grønnstruktur og naturområder for fremtiden. • Statlig sikre og tilrettelegge nye friområder og forhindre gjengroing av eksisterende. • Øke tilgjengeligheten til friluftsområder og strandsonen ved å forbedre adkomster, parkering, toalett og renovasjon • Etablere universelt utformede stier på utvalgte områder og gjennomføre skilting og merking • Kyststier og trimløyper videreutvikles • Bidra til å utvikle padleled for å synliggjøre turmuligheter ved kysten
<p>3.5. Hustadvika kommune stimulerer til økt frivillighet innen kulturliv, idrett og humanitær virksomhet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Fremme det frivillige organisasjonslivet som arena for trivsel, engasjement og læring og livskvalitet • Sørge for at lokal aktivitet i nærområdene opprettholdes • Nært samarbeid med frivillige, lag- og organisasjoner • Stimulere til og støtte nyetableringer
<p>3.6. Hustadvika kommune tilrettelegger for at alle trossamfunn og ikke-religiøse samfunn er integrert i samfunnslivet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sørge for et godt samarbeid med trossamfunn og ikke-religiøse samfunn der alle livssyn likestilles • Trossamfunnenes og ikke-religiøse samfunns barne- og ungdomsarbeid styrkes som en viktig del av kultur- og forebyggende arbeid i kommunen • Forvalte kirkegårdene parkmessig og bygge ut i takt med behovet • Legge til rette for gravferdsremonier for alle trossamfunn og ikke-religiøse samfunn

4. Helse

MÅL: Innbyggerne i Hustadvika kommune opplever mestring og livskvalitet i hverdagen, samt kvalitet på kommunens helse-, sosial og omsorgstjeneste.

FOLKEHELSE	KLIMA OG MILJØ	AREAL	LIKEVERD	INNOVASJON	BEREDSKAP
Folkehelsearbeidet er en forutsetning for at flest mulig kan mestre egne liv og livsutfordringer og opplever flere leveår med god helse og trivsel.	Det er nødvendig med et kontinuerlig arbeid for å redusere ressursbruk og begrense avfall. Stikkord teknologi, logistikk og planleggingskompetanse. Spesiell oppmerksomhet rettes mot transport, spesialavfall og matavfall.	Hvordan areal disponeres påvirker folks mulighet for fysisk aktivitet, sosialt samvær og for gode bomiljøer.	Likeverd er en sentral verdi i helse-, sosial og omsorgsarbeidet. Kommunens innsats skal bidra til at alle innbyggere har mulighet for å mestre sin hverdag og ivareta sin verdighet.	Innovasjon er særlig viktig innenfor helse og velferd for å kunne møte fremtidens utfordringer. Dette er en forutsetning for kvalitet og effektive tjenester. Dette skjer gjennom å forstå innbyggernes eksisterende og fremtidige behov.	Beredskapsplaner er implementert i alle helse- og omsorgsenheter. Alle omsorgsenheter kjenner sine rutiner for håndtering av kriser.

Samfunnsutviklingen påvirker befolkningens helsemessige behov og utfordringer. Den demografiske utviklingen med et økende antall eldre og nye oppgaver øker behovet for helsetjenester. Samtidig er tilgangen til kvalifisert helsepersonell begrenset og konkurransen økende. Innovasjon og tjenesteutvikling, sammen med kommunens evne til å rekruttere og utvikle kompetanse, er en forutsetning for å levere effektive helsetjenester med høy kvalitet.

Opplevelse av tjenester med god kvalitet skapes i møtene mellom pasient/bruker og den enkelte ansatte. Pasientopplevd kvalitet formes av måten tjenesten utøves på sammen med forventningen brukerne har til helsetjenesten. Medarbeidernes kompetanse forstått som deres holdninger, kunnskaper og ferdigheter blir avgjørende.

Andre dimensjoner ved kvalitet i helsetjenesten er pasientsikkerhet og medvirkning. Dette må ivaretas samtidig som tjenestene er kunnskapsbasert, effektive, og tilgjengelig og riktig fordelt i befolkningen. Kommunen opptrer forutsigbart og tydelig i samhandling med andre aktører.

Forebygging og tidlig innsats hele livet bidrar til at innbyggerne er aktive deltakere i samfunnet. Livsstilssykdommer er en helsemessig utfordring der gevinsten av forebyggende innsats kan være høy, både for den enkelte og for kommunen. Aktivitet og deltakelse og helsefremmende arbeid forhindrer eller forsinker sykdomsutvikling og skader.

Mestring av sykdom og opplevelse av livskvalitet selv når sykdom rammer, er et mål for tjenestene. God helse forstås som mer enn fravær av sykdom. Det handler også om muligheten til å leve et godt liv også når sykdom oppstår. Frivillig innsats og samarbeid med pårørende og brukerens nettverk er viktige ressurser som underbygger mestring og utvikling.

Hustadvika kommune vil i årene fremover møte utfordringer knyttet til demografisk utvikling, og til rekruttering av kvalifisert personell. Kommunen skal utvikle tjenester til en befolkning som spesielt øker i aldersgruppen 67 år og eldre. Samtidig øker ikke skatteinntektene like mye som oppgavene vokser.

Andelen i yrkesaktiv alder sett i forhold til antall pensjonister vil være lavere. I dag er det 14,6 personer i yrkesaktiv alder per personer over 80 år. I 2040 vil tallet være 5,4. Kommunen må forberede seg på å måtte øke oppgavene, samtidig som det vil bli mangel på kvalifisert personell. Mangelen på kvalifisert personell vil da gjelde tjenester for alle målgrupper.

Med bakgrunn i utfordringsbildet man ser både på nasjonalt plan og for Hustadvika kommune, vil de mest sentrale utfordringene fremover være:

- Vekst i brukergrupper med sammensatte lidelser, ikke smittende sykdommer og økning i forekomst av demens
- Tilstrekkelig brukerperspektiv
- Koordinering av tjenester både fra spesialisthelsetjenesten og kommunale helse-, sosiale- og omsorgstjenesten
- At kommunen har tilstrekkelig med møteplasser for aktivitet, sosiale og kulturelle forhold
- Rus
- Psykiske lidelser blant unge
- Vold i nære relasjoner

DELMÅL – SLIK VIL VI HA DET	SLIK GJØR VI DET
4.1. Hustadvika kommune preges av folkehelsearbeid i alle enheter	<ul style="list-style-type: none">• Satsing på forebyggende arbeid og tidlig innsats i alle aldersgrupper• Legge til rette for en helsefremmende oppvekst• Helhetlig tenkning i hele livsløpet, inklusive universell utforming og et aldersvennlig samfunn• Kunnskap om folkehelseutfordringene som grunnlag for tiltak for å utjevne sosiale helseforskjeller• Systematisk skade- og ulykkesforebyggende arbeid• Forebygging av sykdom og fremme helse, inkludering og mestring i alle aldersgrupper• Tilrettelegging av møteplasser for aktivitet og deltakelse• Samarbeid med frivillige, næringsliv og andre

<p>4.2. Hustadvika kommune planlegger og gjennomfører helse-, sosial og omsorgstjenestene etter brukerens behov</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tilrettelegge for aktiv brukermedvirkning • Gjennomføre brukerinvolvering med råd og brukerrepresentasjon • «Hva er viktig for deg» er førende for brukermedvirkningen • Sikre det beste effektive omsorgsnivået (BEON-prinsippet), slik at den enkelte tjenestemottaker mestrer eget liv mest mulig selvstendig – både fysisk, kognitivt og sosialt, i samspill med kommunale tjenester
<p>4.3. Hustadvika kommune sine helse-, sosial og omsorgstjenester planlegges og gjennomføres med kvalitet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Samordne og koordinere tjenestene slik at de leveres etter prinsippene for pasientsikkerhet, samt at fastlegene er en integrert del av helsetjenesten • Samarbeide med kunnskaps- og forskningsmiljøer i utvikling av tjenestene, og sørge for at kommunens praksis er kunnskapsbasert • Sørge for at kommunens medarbeidere og ledere har oppdatert fag- og forbedringskompetanse • Utvikle bruk av velferdsteknologi, slik at det kan bidra til økt mestring, trygghet, selvstendighet og livskvalitet • Utvikle en heltids- og mestringskultur
<p>4.4. Hustadvika kommune styrker innbyggernes mestring i alle livsfaser</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ta i bruk hverdagsmestring som tankesett i tjenestene, enhetene og befolkningen ellers • Sikre oversikt over behov for rehabilitering og habilitering • Gi et balansert tilbud mellom institusjon og hjemmetjenester • Tilrettelegge for at innbyggerne skal kunne bo lengst mulig i eget hjem • Ha tilstrekkelig antall sykehjems plasser eller heldøgns omsorgstjenester slik at de er tilgjengelig for den enkelte når behovet oppstår • Samarbeide med private aktører for å kunne tilby varierte boliger i ulike livsfaser • Boligsosial innsats som fremmer mestring og reduserer sosiale helseforskjeller • Ha tilrettelagte omsorgsboliger tilgjengelige for innbyggere som trenger det
<p>4.5. Hustadvika kommune samarbeider med frivilligheten</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Legge til rette for et aktivt lokalsamfunn hvor kultur og deltagelse i frivillig arbeid oppleves som positivt og engasjerende • Bidra til et godt samarbeid med frivillige organisasjoner, med frivilligsentralen, pårørende og enkeltpersoner • Legge til rette for rekruttering av frivillige • Jobbe for å bedre offentlig transportordning

5. Oppvekst

MÅL: Barn og unge i Hustadvika kommune har en trygg, sunn og utviklende oppvekst som gjør at alle får et godt voksenliv med deltakelse i samfunns- og arbeidsliv.

FOLKEHELSE	KLIMA OG MILJØ	AREAL	LIKEVERD	INNOVASJON	BEREDSKAP
Bevisstgjøring av barn og unge om egen helse. Ekstra og tidlig innsats overfor de som har spesielle behov. Tilrettelegging for god overgang barnehage – skole.	Et godt miljø er en forutsetning for en sunn oppvekst. Kvalifisering til voksenlivet innebærer kunnskap om klima og miljø.	Skoler og barnehager sikres areal til fremtidig drift og eventuelle utvidelser. Tilgang til utearealer for fritidsaktiviteter ivaretas.	Alle barn gis muligheter for læring og utvikling tilpasset sine individuelle behov.	Bruke ressurser og potensiale i lokalmiljøet og kommunen på nye måter for å gi gode oppvekstsvilkår.	Alle barnehager, skoler og enheter har rutiner for håndtering av kriser.

Barns oppvekst må preges av trygghet for å skape god helse og gode oppvekstsvilkår. Barn må oppleve tilhørighet, omsorg og anerkjennelse for å få gode vekstmuligheter i eget liv. Derfor må barnehager og skoler ha høy kvalitet, slik at en evner å bidra til en sunn utvikling for alle.

Med rette hevdes det at læring er en del av hele livet. Det er særs viktig at barn og unge får optimale læringsarenaer, der hver enkelt stimuleres til å utforske og lære grunnleggende ferdigheter, slik at de gradvis settes i stand til å bidra i samfunnet og ta vare på sitt eget liv.

En god oppvekst er ikke bare viktig her og nå, den varer i generasjoner. Vi ønsker at Hustadvika kommune skal være en god bo- og oppvekstkommune. Barn og unge skal tas på alvor og trives i Hustadvika, og få lyst å bli i kommunen eller komme tilbake etter endt utdanning. For å få til dette trenger vi både gode universelle oppvekstmiljøer som inkluderer alle barn og unge, og tidlig innsats for de som trenger ekstra hjelp og støtte.

Kommunens hjelpetjenester for barn og unge har en viktig oppgave i å se barnet, ikke stykkevis og delt, men helt og sammenhengende i et tverrfaglig samarbeid med barnehagene og skolene. Det er gunstig at kommunen har ansvar og hånd om et bredt utvalg av hjelpetiltak.

Tidlig innsats betyr bl.a. å bruke ressurser, tid og krefter på de yngste. Dersom det skapes et godt grunnlag i tidlig alder er sjansen stor for at barne- og ungdomstiden blir meningsfull, samtidig som en blir aktiv deltaker i samfunns- og arbeidsliv som voksen.

Opplæringsløpet og dannelsesløpet starter i barnehagen og grunnlaget for god utvikling og god overgang til grunnskole begynner her. Barnehagene i Hustadvika har et viktig ansvar med tanke på å skape et tilgjengelig og likeverdig tilbud for alle barnehagebarn i kommunen, og sørge for at barn gis mulighet til å delta, medvirke og utvikle seg som medmenneske i samfunnet allerede fra tidlig alder av. Gjennom barnehageløpet skal barnet bli møtt på

sine behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse. Barndommen har sin egenverdi, og barnehagene i Hustadvika skal ha en helhetlig tilnærming til barnet sin utvikling, hvor lek, omsorg, læring og danning skal sees i sammenheng.

Barnehagene skal sørge for at barn får felles erfaringer og fremme verdien av felleskapet, men samtidig synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt for individet. Barn i Hustadvika skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Barnehagene skal bruke mangfold som en ressurs i sitt pedagogiske arbeid og støtte og følge opp barn ut fra deres kulturelle og individuelle forutsetninger. Videre skal barnehagene i Hustadvika ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å jevne ut sosiale forskjeller. Barnets beste skal alltid være det overordnede målet i barnehagene i Hustadvika.

Skoleområdet i Hustadvika kommune har et særlig ansvar for at barn og unge har den kompetansen som skal styrke dem i møte med fremtidens utfordringer. Lesing, skriving og muntlige ferdigheter er sammen med regning og digitale ferdigheter en del av den faglige kompetansen, og nødvendige redskaper i læring og utvikling av faglig forståelse. Elevene i Hustadvika skal gjennom praktisk læring og kreative læringsformer få utfolde skaperglede, engasjement og utforskertrang. De skal lære seg å tenke kritisk og handle etisk og miljøbevisst. De skal ha medansvar, oppleve medvirkning og rustes for livslang læring. Dette fordi de skal utvikle kunnskap, ferdigheter og holdninger som bidrar til at de skal kunne utvikle sin egen identitet, mestre sine liv og for å kunne aktivt delta i videre utdanning, arbeid og samfunnsniv. Alle elever i Hustadvikaskolen skal bli møtt med tillit og respekt, og de skal føle trygghet, inkludering og medbestemmelse. Elevens beste skal alltid være et grunnleggende hensyn.

DELMÅL – SLIK VIL VI HA DET	SLIK GJØR VI DET
<p>5.1. I Hustadvika kommune opplever barn og unge trygghet, mestring, utvikling og læring</p>	<ul style="list-style-type: none"> • FNs barnekonvensjon legges til grunn når helhetlige tjenester til barn og unge utformes i kommunen • Alle elever har rett og plikt til grunnskoleopplæring, og opplæringen skal tilpasses elevens evner og forutsetninger • Tilrettelegge arenaer for mestring og meningsfull fritid for alle • Innsats for helsefremmende og inkluderende læringsmiljø i kulturskolen, barnehager og skoler • Kulturskolen tilbyr opplæring i kunst- og kulturfag som bidrar til å ikke bare utdanne, men danne hele mennesket i alle livets faser – barn, unge og eldre • Legger til rette for gode og trygge formidlingsarenaer • Tilrettelegge god overgang mellom barnehage og skole • Barnehager og skoler bidrar til et godt grunnlag for videre utdanning, arbeid og samfunnsdeltagelse • Bidra til at barn og unge medvirker i beslutninger som gjelder dem selv • Tidlig tverrfaglig innsats overfor barn, unge og familier med behov

	<ul style="list-style-type: none"> • Forebygging og tidlig mobilisering for å hindre bruk av alkohol og andre rusmidler hos barn og unge • Aktiv innsats for bekjempelse av mobbing • Tilby livsmestringskonsept for barn og ungdom der vi styrker den enkeltes robusthet og bevissthet, og fremmer robuste og byggende relasjoner - trygge klassemiljø, inkluderende skolekulturer og bærekraftige lokalsamfunn • Tilrettelegge for naturopplevelser
<p>5.2. Arbeidet med barn og unge i Hustadvika kommune bidrar til utjevning av sosiale helseforskjeller, redusere konsekvenser av økonomiske forskjeller og stabile boforhold blant barnefamilier</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bidra til at barn og unge utvikler god helse gjennom fysisk, kognitiv, sosial og følelsesmessig stimulering • Barn og unge har en meningsfull fritid og et godt utbygd fritidstilbud • Kulturskolen har ordninger for å utjevne sosiale og økonomiske forskjeller blant familier • Tilrettelegge for sosiale møteplasser som muliggjør nettverksbygging og sosiale relasjoner for barn, unge og familier • Godt organisert og velfungerende tverrfaglig samarbeid i kommunen og bidra til at de som trenger ekstra støtte opplever at beslutninger fattes i samråd med dem selv • Fleksible og tilrettelagte avlastningstilbud til familier med særlig tyngende omsorgsoppgaver
<p>5.3. Hustadvika kommune fremmer god livskvalitet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vi arbeider for inkludering i trygge og gode miljø • Vi arbeider forebyggende med psykisk og fysisk helse • Vi arbeider for en helsefremmende oppvekst • Vi stimulerer og legger til rette for fysisk utfoldelse, aktivitet og kreativitet • Vi involverer barn og unge i all planlegging og forvaltning • Vi stimulerer og legger til rette for livsmestring i alle deler av livet • Vi jobber aktivt for å hindre frafall i videregående skole

6. Samferdsel og infrastruktur

MÅL: Hustadvika kommune har en fremtidsrettet infrastruktur og et transportsystem som er brukervennlig og miljøvennlig.

FOLKEHELSE	KLIMA OG MILJØ	AREAL	LIKEVERD	INNOVASJON	BEREDSKAP
Et trafiksikkert transportsystem, rent drikkevann, lite støy og lav forurensning er avgjørende faktorer for folkehelse. Det er også viktig for folkehelsen at det legges til rette for at flere går og sykler.	Fremtidsrettet infrastruktur innebærer mindre forurensning fra transport, avløp og bygninger.	Kapasitet og investeringsbehov i infrastruktur kan ha arealmessige konsekvenser. Ny infrastruktur fordrer avklaring av arealbruk.	Infrastruktur og offentlige bygg må utformes slik at tilgjengelighet for alle sikres.	Infrastrukturen må gjøre det mulig å ta i bruk nye og bedre løsninger innen samferdsel. Digital infrastruktur må være tilgjengelig for alle, både innbyggere og bedrifter.	Krisesituasjoner krever robuste løsninger innenfor kommunikasjon og vannforsyning.

En god infrastruktur er en forutsetning for at samfunnet fungerer effektivt. Infrastruktur omfatter veier, havner, vann- og avløpsnett og kraftforsyning, og også det digitale nettverket. Digital kommunikasjon preger samfunnet og et godt nett er viktig for skoler og barnehager, institusjoner, næringsliv, nødetater og befolkningen for øvrig. Kommunen må fortsette samarbeidet med utbyggere i utviklingen god digital infrastruktur, denne infrastrukturen er i dagens samfunn viktig både for å trekke folk til kommunen, men helt essensiell for å trekke bedrifter til kommunen. Fremtidens digitalisering og den digitale disrupsjonen som vil prege det neste tiåret er avhengig av en nærmest ubegrenset nettilgang for å kunne samarbeide med andre, og å utvikle og selge egne varer og tjenester.

God mobilitet og effektive transportløsninger er av stor betydning for samfunnsutviklingen og er viktige bidrag til kommunens velferd og vekst. Etterspørselen etter gode kollektivløsninger er økende og er viktig for miljøet og bostedsattraktiviteten. Hustadvika kommune, i tett samarbeid med Molde og Romsdal Havn, må arbeide for at en større del av godstransporten flyttes fra veg til sjø.

Hustadvika kommune har i deler av kommunen et godt kollektivtilbud med god frekvens og god tilgjengelighet, men dette må utvides til å gjelde hele kommunen. Spesielt viktig er god kommunikasjon mellom de store tettstedene i kommunen, som mellom Eide og Elnesvågen. I tillegg er et godt utbygd pendlernettsverk mellom Hustadvika og Molde viktig. Sammenhengende gang- og sykkelvei, og stinett har potensial for økt bruk av miljøvennlige transportformer.

Det er viktig for Hustadvika kommune å ha en fremtidsrettet og robust infrastruktur som fremmer samfunnsutvikling og verdiskaping, er miljøvennlig, klimatilpasset og som sikrer god beredskap.

DELMÅL – SLIK VIL VI HA DET	SLIK GJØR VI DET
<p>6.1. Hustadvika kommune har et transportsystem som er trafikksikkert og bidrar til omstilling til lavutslippssamfunnet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Fremme miljøvennlige transportformer som erstatning for bil der dette er praktisk mulig • Bidra til styrking av kollektivtilbudet med fokus på frekvens og tilgjengelighet • Fortsatt utbygging av gang- og sykkelveier • Kontinuerlig innsats for trafikksikkerhet • Stimulere til bruk mer av sjøtransport
<p>6.2. Hustadvika kommune har et transportsystem som gir god framkommelighet, effektiv kommunikasjon mellom de ulike delene av kommunen, og som ivaretar samfunnssikkerheten</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gradvis forbedre den kommunale veistandarden og samarbeide med øvrige myndigheter for et hovedveinnett med tilstrekkelig kapasitet for alle reisende • Bidra til økt framkommelighet for miljøvennlige transportformer i hele Hustadvika kommune
<p>6.3. Hustadvika kommune har en sikker vannforsyning med tilstrekkelig kapasitet og god kvalitet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ivareta vannforsyningsanleggets tekniske standard • Sikre at kvaliteten på vannet tilfredsstiller kravene i drikkevannsforskriften, og at nettets kapasitet dekker ordinært forbruk hos abonnenter og ordinær brannsløkking • Redusere lekkasjene i vannforsyningsssystemet
<p>6.4. Hustadvika kommune har et velfungerende avløps- og overvannsystem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Løpende fornyelse og vedlikehold basert på fremtidsrettede og effektive løsninger • Avløpssystem med tilstrekkelig kapasitet og som hindrer uønsket forurensingsutslipp • Flest mulig eiendommer tilknyttet offentlig renseanlegg • Kloakkslam søkes nyttiggjort • Sikre god overvannshåndtering • Bærekraftig forvaltning av vannressursene
<p>6.5. Hustadvika kommune har bærekraftige avfallsløsninger som ikke bidrar til forurensing av miljøet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Innsats for avfallsreduksjon og kildesortering ved boliger, fritidseiendommer og kommunale virksomheter • Miljøvennlig behandling av avfall
<p>6.6. Hustadvika kommune har god nettdekning med høy kapasitet i hele kommunen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunale virksomheter har fiberdekning • Innsats for god nettilgang for private og for næringslivet • Samarbeid med operatører om mobil- og nettdækning
<p>6.7. Hustadvika kommune har miljøvennlige og funksjonelle offentlige bygninger</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sørge for at kapitalverdien av byggene bevares • Ta miljøhensyn ved nybygging • Vedlikehold som sikrer at byggene er miljøvennlige, tiltalende, driftsøkonomiske, praktiske og funksjonelle

7. Natur og miljø

MÅL: Hustadvika kommune forvalter natur- og miljøverdier langsiktig, og fører en bærekraftig arealpolitikk der miljøbevisst adferd preger samfunnet.

FOLKEHELSE	KLIMA OG MILJØ	AREAL	LIKEVERD	INNOVASJON	BEREDSKAP
Tilgang til naturen og mulighet for fysisk utfoldelse har stor betydning for folkehelsen. Rent drikkevann og rent miljø er forutsetninger for både helse og livskvalitet.	Langsiktig og bærekraftig forvaltning av miljøverdiene innebærer reduksjon av utslipp til luft, jord og vann, bevaring av matjord og sikring av vannforsyningen. Forberede og tilpasse kommunen på klimaendringene.	Arealeffektive løsninger og fortetting muliggjør vekst innenfor rammene av langsiktig arealforvaltning. Bevaring av naturmangfoldet, vassdrag matjord og kultur-miljøer vektlegges i arealplanleggingen.	Ikke-fornybare ressurser forvaltes for fremtidige generasjoner.	Reduksjon i utslipp av klimagasser krever både endringsvilje og kompetanse til å ta i bruk ny teknologi.	Klimatilpasning er en forutsetning for samfunnssikkerheten. Beredskap mot naturkatastrofer og ulykker med utslipp til naturen.

De store natur- og miljøverdiene i Hustadvika kommune er av grunnleggende betydning for befolkningens helse og livskvalitet. De har også stor betydning for næringsvirksomhet og kommunens attraktivitet som bosted. Samtidig er disse verdiene utsatt for utfordringer som følge av menneskelig aktivitet. Klimagassutslipp og global oppvarming er ansett som vår tids største miljøutfordring.

Klimaendringer og sikkerhet mot flom, skred og erosjon er viktig premiss i utviklingen av kommunen. Reduksjon av utslipp og tilpasning til forventede klimaendringer vil kreve innsats, både lokalt og internasjonalt. Naturmangfoldet reduseres når leveområder for arter forsvinner eller forandres som følge av endret arealbruk, klimaendringer og fremmede arter. Arealpolitikken er derfor sentral i arbeidet med å sikre kommunens verdifulle matjord og natur- og miljøverdier.

DELMÅL – SLIK VIL VI HA DET	SLIK GJØR VI DET
7.1. Hustadvika kommune reduserer klimagassutslipp	<ul style="list-style-type: none"> • Klima-, energi og miljøplan for Hustadvika kommune utarbeides med klimanøytralt samfunn som målsetting • Utvikle klimagassbudsjett, og bruke klimaregnskap som styringsverktøy • Arbeide for best mulig kollektivtilbud med miljøvennlige drivstofformer • Alltid fornybare energiformer ved kommunale nybygg • Overgang til miljøvennlige drivstofformer

	<ul style="list-style-type: none"> • Potensiale for miljøvennlige transportformer vurderes ved lokalisering av offentlige tjenester og i annen arealplanlegging • Kommunen inspirerer til reduksjon av utslipp fra private, både innbyggere og næringsliv • Bidra i klimanettverk Romsdalen og gi det en viktig rolle som rådgivende organ i klimaarbeidet • Utvikle klimavennlige utbyggingsområder i samarbeid med byggebransjen gjennom aktiv bruk av utbyggingsavtaler
7.2. Hustadvika kommune tilpasser seg forventede klimaendringer	<ul style="list-style-type: none"> • Sikre gjennom arealplanlegging at skader ved fremtidig havnivåstigning og overvann unngås • Ta høyde for økt nedbørintensitet i arealplanlegging og infrastrukturinvesteringer • Kartlegge risikoområder og følge opp gjennom planverk
7.3. Hustadvika kommune har jord, vann og luft med gode miljøkvaliteter	<ul style="list-style-type: none"> • Sikre at forurensing fra utslipp ikke overstiger vannets, jordas eller luftas selvrensingskapasitet • Sikre vassdragene i kommunen • Sikre at vannkvaliteten i sjøen er godt egnet for bading, rekreasjon og fritidsfiske • Sikre at vannkvaliteten i lokale bekker og vann er egnet for landbruksvanning, friluftsliv og fiske • Arbeide for at størst mulig del av bebyggelsen er tilknyttet offentlig avløpsanlegg • Veilede næringsdrivende slik at forurensende utslipp fra landbruket reduseres til et minimum
7.4. Hustadvika kommune bevarer naturmangfoldet og verdifull natur	<ul style="list-style-type: none"> • Bruke og forvalte arealer og økosystemer - herunder vilt- og fiskebestander – slik at naturmangfoldet bevares • Kartlegge og gjøre kjent områder med høyt biologisk mangfold og leveområder for sjeldne og truede arter. • Arbeide for bekjempelse av svartelistede arter • Forvalte verna områder i Hustadvika kommune i henhold til verneforskriftene
7.5. Hustadvika kommune forvalter naturressurser bærekraftig og langsiktig, med et særskilt fokus på langsiktig vern av arealer til matproduksjon	<ul style="list-style-type: none"> • Forvalte grøntområder, strandsone, skog, jord, vann og geologiske ressurser gjennom bærekraftig arealpolitikk • Sikre matproduksjon på lang sikt gjennom aktivt jordvern og bidra til oppfylning av nasjonale jordvernmål - kun åpne for omdisponering av verdifull landbruksjord når særskilt tungtveiende samfunnshensyn tilsier det. • Bidra til at omdisponert matjord kommer til nytte for landbruket • Oppfordre til at jord som ligger brakk tas i bruk

8. Kommuneorganisasjonen

MÅL: Hustadvika sin kommuneorganisasjon nyter stor respekt og er en attraktiv arbeidsgiver.

FOLKEHELSE	KLIMA OG MILJØ	AREAL	LIKEVERD	INNOVASJON	BEREDSKAP
Ansattes kompetanse og innsats bidrar til sunn livsstil og god helse for innbyggere.	Hustadvika kommune er en organisasjon som bruker moderne teknologi for å redusere forbruk og utslipp fra kommunens virksomhet. Kommunens drift og valg av nye løsninger er et miljøforbilde for annen virksomhet.	Ansattes kompetanse bidrar til god arealforvaltning og forståelse for konsekvenser av planer.	Hustadvika kommune har en arbeidsgiverstrategi som fremmer en mangfoldig arbeidsstyrke.	Hustadvika kommune skal kjennetegnes ved å være nyskapende og fremtidsrettet for å imøtekomme samfunnets utvikling. Kommunens oppgaver løses på nye måter der dette er hensiktsmessig.	Hustadvika kommune jobber systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhet for å skape trygghet for innbyggerne og de som oppholder seg i kommunen, samt trygge materielle verdier. Hustadvika kommune har en oppdatert krise- og beredskapsplan.

En moderne og kompetent kommuneorganisasjon evner å møte demografiske utfordringer og ivareta innbyggernes behov for velferdstjenester. De ansatte er kommunens viktigste ressurs. Kommuneorganisasjonen må være rustet til å møte samfunnsutviklingen med tiltak som er bærekraftige både kulturelt, miljømessig og økonomisk.

Hustadvika kommune skal ha fokus på etikk og organisasjonens arbeid skal være transparent og åpent for innsyn.

Hustadvika kommune skal fortsette de gode samarbeidene med Aukra kommune, Averøy kommune, Gjemnes kommune og Molde kommune. Dette vil sikre en sammenhengende og god utvikling og forvaltning innenfor områder som strekker seg utenfor våre egne kommunegrenser.

DELMÅL – SLIK VIL VI HA DET	SLIK GJØR VI DET
8.1. Hustadvika kommune er en attraktiv arbeidsgiver som har meningsfylte og trygge arbeidsplasser	<ul style="list-style-type: none"> • En arbeidsgiverpolitikk som bidrar til en kompetent og serviceorientert organisasjon • Ledelse preget av involvering, tydelighet og handlingsdyktighet • Velfungerende vernetjeneste og godt forhold til ansattes organisasjoner • Forpliktende samarbeid med arbeidstakerorganisasjoner om inkludering, mangfold og likeverd i arbeidslivet

<p>8.2. Hustadvika kommune sine ansatte er den viktigste ressursen for å tilby gode tjenester til innbyggerne</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Riktig rekruttering og utvikling av medarbeidere • Trygt og godt arbeidsmiljø som er helsefremmende og skaper trivsel • Gjennomføring av medarbeiderundersøkelser
<p>8.3. Hustadvika kommune sine ansatte har kunnskap og kompetanse som møter fremtidens krav</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tilrettelegge for kompetanseutvikling og innovasjon • Arbeide for heltidsstillinger
<p>8.4. Hustadvika kommune har en profesjonell forvaltning som leverer effektive og gode løsninger med høy kvalitet og god ressursutnyttelse</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Innovativt arbeid med sikte på digitalisering og effektivisering av virksomheten • Kultur for tverrfaglig samspill for utvikling av tjenestene • Effektiv og god tjenestekvalitet ved bruk av ny digital teknologi
<p>8.5. Hustadvika kommune bruker verdiplattformen IDAR</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De ansatte er imøtekommende, dyktig, ansvarlig og respektfull i jobben sin og i møte med innbyggerne
<p>8.6. Hustadvika kommune har god beredskap mot kriser og uønskede hendelser</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kontinuerlig/systematisk forebyggende arbeid mot skader, ulykker og kriminalitet
<p>8.7. Hustadvika kommune har en god økonomi som sikrer et godt og stabilt velferdstilbud</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Et driftsnivå som er tilpasset inntektsrammene og en sunn økonomiforvaltning
<p>8.8. Hustadvika kommune bidrar i utviklingen av regionen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbeid med nabokommuner om utvikling av effektive og brukervennlige tjenester • Innsats for å løse viktige regionale fellesoppgaver